

İŞSİZLİK DÜŞMEYE DEVAM EDİYOR

Seyfettin Gürsel* Gökçe Uysal** ve Duygu Güner***

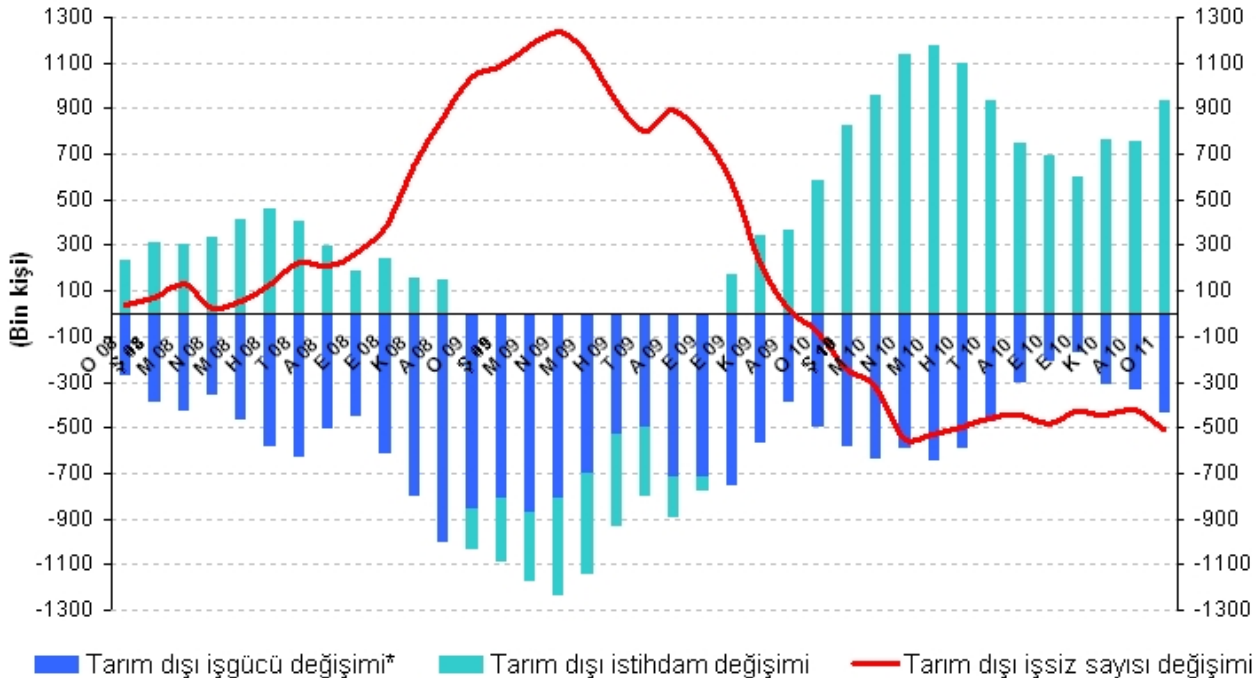
Yönetici Özeti

Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü piyasası verileri Ocak 2011 döneminde tarım dışı işgücünün 109 bin, tarım dışı istihdamın ise 139 bin arttığını ve bu gelişmelerin sonucunda tarım dışı işsizlik oranının yüzde 13,6'dan 13,4'e gerilediğini gösteriyor. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam verileri ise istihdamdaki artışın ardında hizmetlerdeki istihdam artışının etkili olduğunu gösteriyor. Kariyer.net internet sitesi tarafından derlenen açık iş ilanı başına başvuru sayısı serisi ise tarım dışı işsizlik oranındaki düşüşün Şubat 2011 döneminde de devam edeceğine işaret ediyor.¹

Tarım dışı işsizlik düşmeye devam ediyor

TÜİK'in 15 Nisan'da açıkladığı işgücü verilerine göre Ocak döneminde (Aralık – Ocak- Şubat) istihdam 22 milyon 461 bin, tarım dışı istihdam ise 17 milyon 60 bin seviyesinde bulunuyor. Ham işgücü verilerine bakıldığında Ocak döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım dışı işgücü 433 bin (yüzde 2,2), tarım dışı istihdam 937 bin kişi (yüzde 5,8) artmış, tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 17,6'dan yüzde 14,7 seviyesine gerilemiştir. İşgücündeki artışa rağmen tarım dışı istihdamdaki yıllık bazda 900 binin üzerindeki artış tarım dışı işsizlik oranını aşağı çekmiştir. Tarım dışı istihdam artışı 4. çeyrekteki güçlü büyümenin etkisiyle hızlanırken tarım dışı işgücü artışının da uzun dönem eğilimine dönmekte olduğu gözlemlenmektedir (Şekil 1).

Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın, tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)

* İşgücündeki artış işsiz sayısını artırıcı etki yaptığından iş gücündeki artış negatif ile gösterilmiştir

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

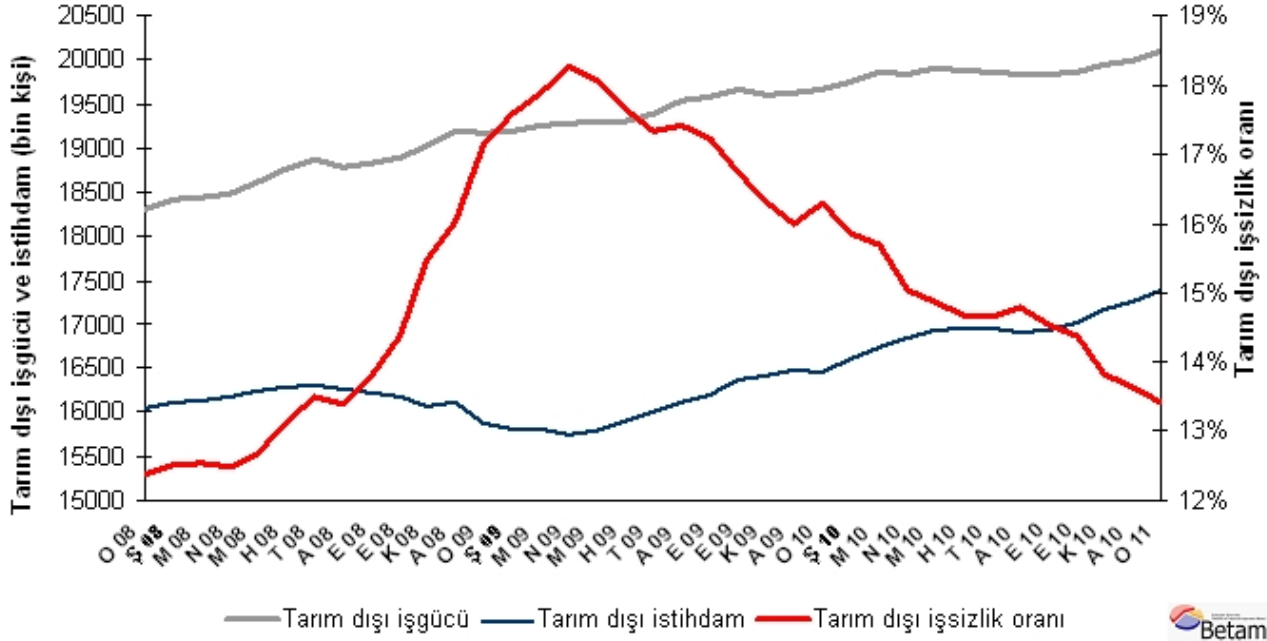
*** Duygu Güner, Betam, Araştırma Görevlisi, duygu.guner@bahcesehir.edu.tr

¹ Özellikle yıkıcı bir krizden çıkmaya çalıştığımız şu dönemde işgücü piyasasındaki gelişmeler ve bu gelişmeleri daha iyi takip etmeyi sağlayacak her türlü bilgi sadece araştırmacılar için değil politika yapıcılar ve elbette ki kamuoyu için de oldukça önemlidir. Betam ekibi olarak bu çok değerli istatistikleri bizlerle paylaştıkları için Kariyer.net çalışanlarına teşekkür etmek istiyoruz.

Kaynak: TÜİK, **Betam**

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Ocak 2011 döneminde tarım dışı işgücü 109 bin artarak 20 milyon 83 bine, tarım dışı istihdam ise 139 bin artarak 17 milyon 388 bine yükselmiştir. Bu gelişmelerin sonucunda tarım dışı işsiz sayısı 29 bin azalırken işsizlik oranı da yüzde 13,6'dan yüzde 13,4'e gerilemiştir (Şekil 2). Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlar tarım dışı işsizlik oranının Ağustos 2010 döneminden beri düşmeye devam ettiğini göstermektedir.

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizler

Kaynak: TÜİK, **Betam**

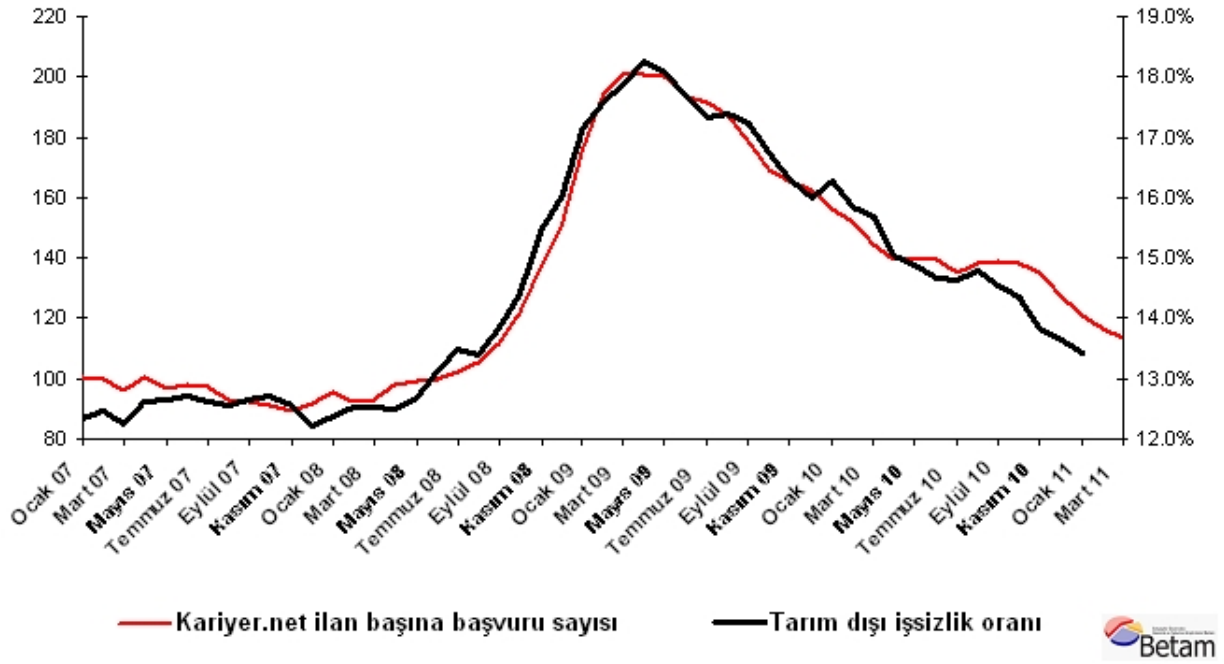
Kariyer.net verileri işsizliğin düşmeye devam edeceğini gösteriyor

Betam Nisan ayı işgücü piyasası araştırma notundan başlayarak Kariyer.net tarafından sağlanan ve işgücü piyasasının seyrine dair bilgi içeren yeni bir seriyi analizlerine dahil edecektir. Bu seri Kariyer.net internet sitesinde açık bulunan iş pozisyonu başına yapılan başvuru sayısını göstermektedir.² İlan başına yapılan başvuru sayısı iş arayan kişilerle açık iş pozisyonları arasındaki dengeyi göstermesi açısından işsizliğin seyrini ile ilgili ipuçları sağlayabilecek niteliktedir. İlan başına başvuru sayısının azalması bir yandan münhal işlerin artmasına diğer yandan da başvuru sayısının azalmasına bağlıdır. Münhal işlerin artması büyümenin hızlanmasına bağlanırken, başvuruların azalması iş arayan sayısının azalmasına bağlı olacaktır. Şekil 3'te mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ile Kariyer.net tarafından sağlanan ilan başına yapılan başvuru sayısının mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hali gösterilmektedir. Bu iki serinin oldukça uyumlu olduğu açıkça görülmekte, serilerin korelasyonu neredeyse yüzde 90 seviyesine erişmektedir.

Tarım dışı işsizlik oranlarının üçer aylık ortalamalardan oluştuğunu hatırlatalım. Gelecek ay açıklanacak Şubat ayı verileri Ocak, Şubat, Mart aylarının ortalamalarından oluşmakta. Kariyer.net tarafından açıklanan aylık açık ilan başına yapılan başvuru sayısı Şubat ve Mart ayları için de düşüş göstermektedir. Bu aylardaki açık iş ilanı başına başvurulardaki düşüslere paralel Şubat 2011 döneminde de tarım dışı işsizlik oranının düşmesini bekliyoruz.

² İlan başına başvuru sayısı = Toplam başvuru sayısı / Toplam açık ilan sayısı. Bu seri hem mevsim hem takvim etkilerinden arındırılmıştır.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve ilan başına başvuru sayısı

Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

Sanayi ve hizmetler istihdamındaki artış 150 binin üzerinde

Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre Ocak 2011 döneminde sanayi sektöründe 39 bin, hizmetler sektöründe ise 119 binlik artışlar gözlemlenmiştir (Ek 1 Tablo 2, Ek 2 Şekil 4).³ Sanayi üretim endeksinin Ocak ayında az da olsa halen artmakta olduğunu hatırlatalım. İnşaattaki küçük istihdam kaybı ve tarımdaki istihdam artışının yavaşlamasına karşın hizmetler sektöründeki 100 binin üzerindeki istihdam artışı toplam ve tarım dışı istihdam seviyelerini yukarı çekmiştir.

³ Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

EK 1: Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Aralık 07	18200	15974	2226	12.2%			
Ocak 08	18310	16045	2265	12.4%	110	71	39
Şubat 08	18412	16107	2306	12.5%	102	62	40
Mart 08	18442	16129	2313	12.5%	30	23	7
Nisan 08	18488	16178	2310	12.5%	45	48	-3
Mayıs 08	18604	16247	2357	12.7%	117	70	47
Haziran 08	18758	16298	2460	13.1%	153	51	103
Temmuz 08	18857	16313	2544	13.5%	100	15	85
Ağustos 08	18788	16268	2519	13.4%	-70	-45	-25
Eylül 08	18830	16228	2602	13.8%	42	-41	83
Ekim 08	18892	16176	2716	14.4%	62	-52	114
Kasım 08	19010	16067	2942	15.5%	118	-109	227
Aralık 08	19199	16122	3077	16.0%	189	54	135
Ocak 09	19158	15875	3284	17.1%	-41	-247	206
Şubat 09	19192	15819	3374	17.6%	34	-56	90
Mart 09	19256	15814	3442	17.9%	64	-4	68
Nisan 09	19275	15754	3521	18.3%	19	-61	80
Mayıs 09	19287	15801	3486	18.1%	12	48	-35
Haziran 09	19300	15893	3408	17.7%	13	92	-79
Temmuz 09	19379	16018	3361	17.3%	79	126	-47
Ağustos 09	19523	16126	3397	17.4%	144	107	36
Eylül 09	19574	16203	3370	17.2%	51	78	-27
Ekim 09	19660	16369	3291	16.7%	86	166	-79
Kasım 09	19606	16408	3198	16.3%	-54	38	-93
Aralık 09	19619	16483	3136	16.0%	13	75	-63
Ocak 10	19658	16457	3201	16.3%	40	-26	66
Şubat 10	19752	16621	3130	15.8%	93	164	-71
Mart 10	19849	16737	3112	15.7%	98	116	-18
Nisan 10	19837	16853	2984	15.0%	-12	116	-129
Mayıs 10	19899	16937	2962	14.9%	62	84	-22
Haziran 10	19880	16962	2918	14.7%	-19	25	-44
Temmuz 10	19862	16954	2908	14.6%	-19	-8	-11
Ağustos 10	19843	16907	2936	14.8%	-18	-47	29
Eylül 10	19826	16942	2884	14.5%	-17	35	-52
Ekim 10	19863	17009	2854	14.4%	38	67	-30
Kasım 10	19940	17180	2760	13.8%	77	171	-94
Aralık 10	19974	17249	2725	13.6%	33	69	-35
Ocak 11	20083	17388	2696	13.4%	109	139	-29

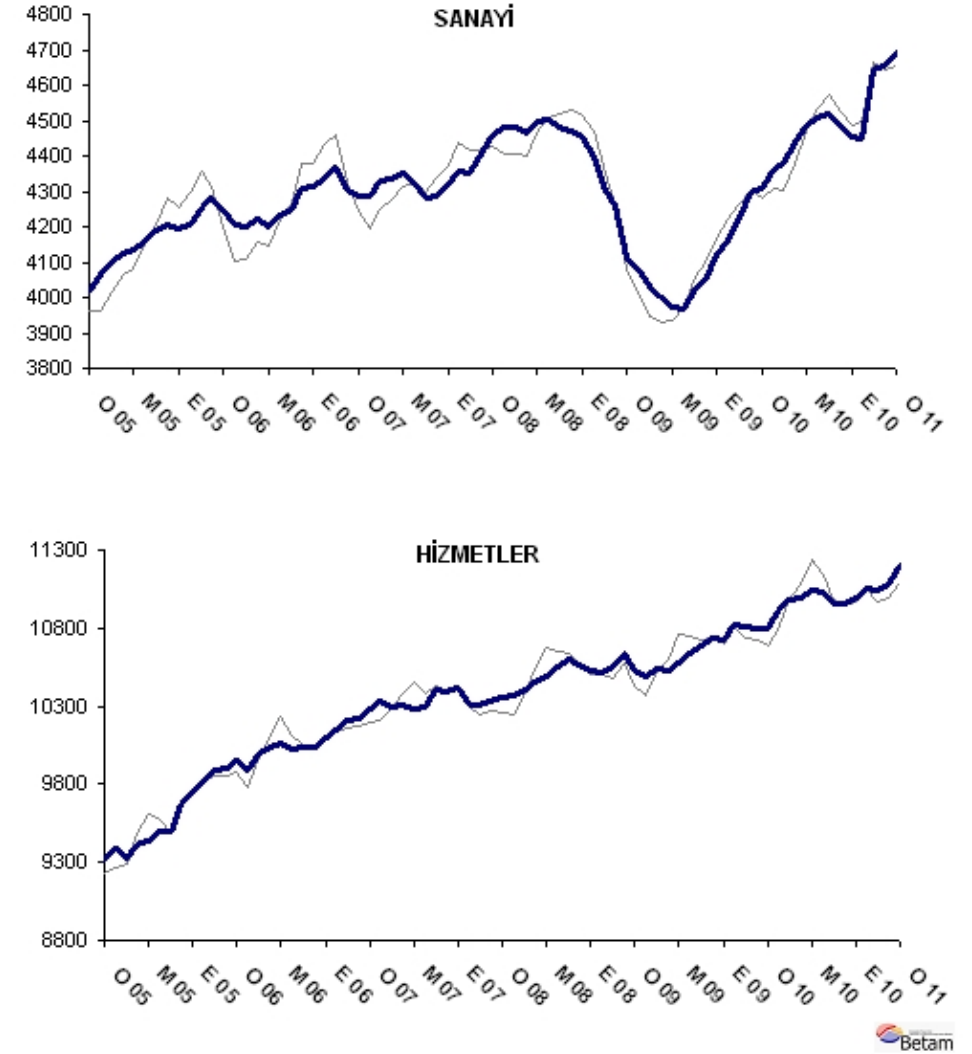
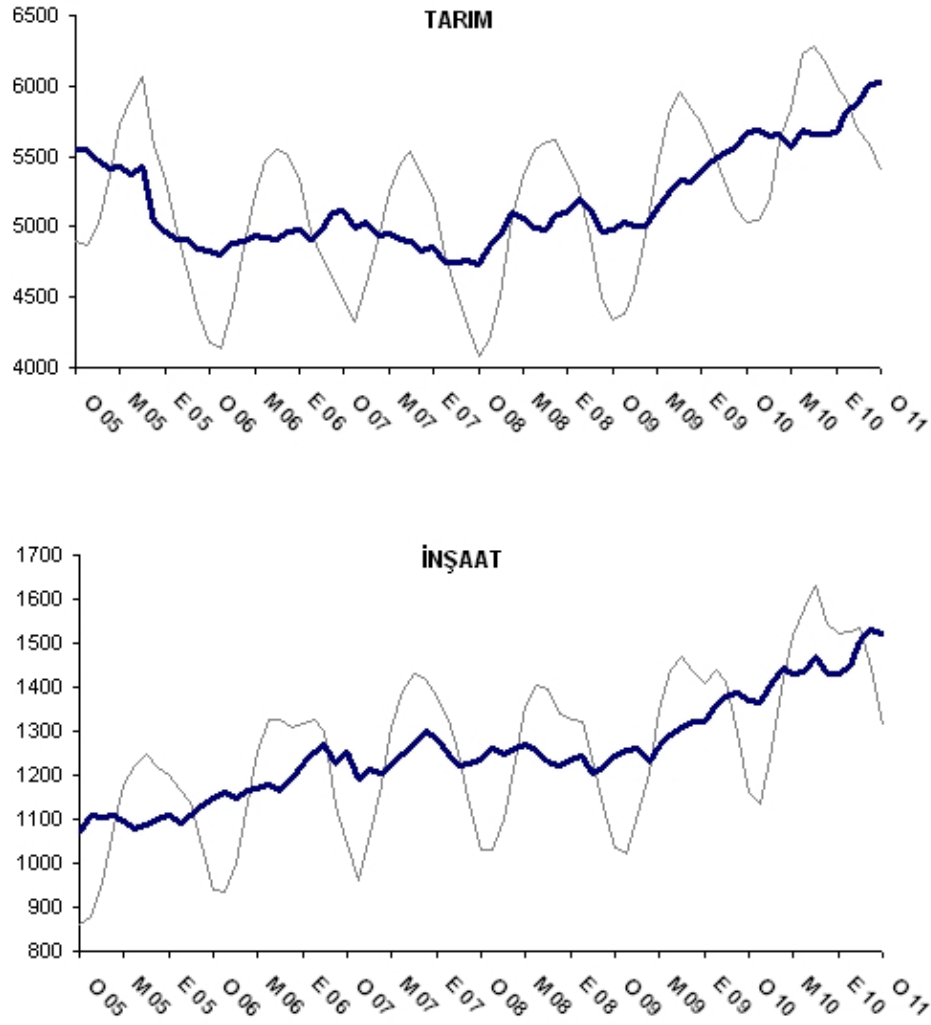
Kaynak: TÜİK, Betam

EK 1: Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Aralık 07	4756	4407	1226	10327				
Ocak 08	4731	4461	1236	10358	-25	54	11	32
Şubat 08	4849	4479	1262	10372	118	18	26	13
Mart 08	4937	4484	1249	10404	88	5	-13	33
Nisan 08	5096	4464	1261	10458	159	-19	12	54
Mayıs 08	5060	4495	1270	10488	-36	31	9	30
Haziran 08	4998	4501	1257	10548	-62	6	-13	60
Temmuz 08	4972	4484	1232	10607	-26	-17	-25	59
Ağustos 08	5087	4473	1222	10571	115	-11	-10	-37
Eylül 08	5101	4453	1235	10522	13	-20	13	-49
Ekim 08	5196	4393	1244	10514	95	-60	9	-8
Kasım 08	5121	4303	1205	10550	-75	-90	-39	36
Aralık 08	4958	4257	1219	10636	-163	-45	13	86
Ocak 09	4977	4112	1243	10534	18	-145	24	-103
Şubat 09	5036	4081	1255	10496	59	-31	12	-37
Mart 09	5005	4034	1260	10539	-30	-46	5	43
Nisan 09	4999	4001	1232	10526	-7	-34	-28	-13
Mayıs 09	5128	3971	1265	10574	130	-29	33	47
Haziran 09	5238	3969	1293	10640	109	-3	28	66
Temmuz 09	5325	4025	1307	10692	87	56	14	52
Ağustos 09	5313	4050	1321	10738	-12	25	14	46
Eylül 09	5397	4120	1321	10726	83	70	-1	-12
Ekim 09	5469	4161	1362	10818	72	41	41	92
Kasım 09	5516	4226	1380	10812	47	65	18	-5
Aralık 09	5567	4299	1389	10798	51	72	9	-14
Ocak 10	5670	4310	1369	10792	103	11	-20	-6
Şubat 10	5686	4361	1366	10912	16	51	-3	121
Mart 10	5637	4380	1410	10981	-49	19	45	68
Nisan 10	5661	4436	1444	10993	24	57	34	12
Mayıs 10	5559	4485	1432	11037	-103	48	-12	44
Haziran 10	5685	4510	1434	11026	126	25	2	-11
Temmuz 10	5658	4518	1468	10958	-27	8	33	-68
Ağustos 10	5661	4478	1429	10958	4	-39	-38	0
Eylül 10	5668	4452	1432	10998	7	-27	3	40
Ekim 10	5824	4451	1449	11057	156	-1	17	59
Kasım 10	5872	4645	1502	11049	47	194	53	-9
Aralık 10	6017	4653	1533	11077	146	8	30	29
Ocak 11	6028	4691	1521	11196	10	39	-12	119

Kaynak: TÜİK, Betam

EK 2: Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)⁴

Kaynak: TÜİK, Betam

⁴ Gri renkle gösterilen seriler ham istihdam rakamlarını, lacivert seriler ise mevsim etkilerinden arındırılmış serileri temsil etmektedir.